

Generalitat de Catalunya
**Departament de la Vicepresidència
i d'Economia i Hisenda**

XXII

Jornades
ACEBA

2211

2019

Castell de Peralada

Girona

Salut
a totes les
polítiques

Impost sobre Begudes Ensucrades Envasades (IBEE)

Secretaria d'Hisenda de la
Generalitat de Catalunya

Marta Espasa

Motivació de l'impost

Mesura eficaç: Experts en economia de la salut consideren que l'impost és una de les mesures més eficaces per a aconseguir **reduir el consum excessiu de begudes amb sucre afegit** en comparació a altres como la informació sobre el contingut calòric dels aliments o una regulació estricta de la publicitat.

Mesura eficient: L'impost és altament eficient perquè el cost directe i indirecte de la seva implementació és molt baix en relació als beneficis obtinguts

Exercir la **capacitat normativa**, creant aquest **impost innovador**, apostant per una **nova tendència internacional** en l'àmbit de la fiscalitat, como és gravar els hàbits poc saludables (**Sin Taxes**).

Experiència internacional que l'avalua: França, Finlàndia, Noruega, Hongria, Mèxic, Xile o USA (Berkeley, San Francisco, Oakland, Chicago i Filadèlfia) s'havien introduït i el Regne Unit havia iniciat el tràmits.

Motius **recaptatoris**, no són els més importants, ja que si l'impost aconsegueix assolir el seu objectiu, la recaptació tendirà a zero.

Taxes on sugary drinks: Why do it?

Sugary drinks¹ – a major contributor to obesity and diabetes

Impost recomanat per la OMS

Benefits

Taxes on sugary drinks help reduce consumption and prevent obesity

- Evidence shows that a tax of 20% on sugary drinks can lead to a reduction in consumption of around 20%, thus preventing obesity and diabetes (7).

Savings on healthcare

- Estimates suggest that, over 10 years, a tax on sugary drinks of 1 cent per ounce in the United States of America would result in more than US\$ 17 billion in healthcare cost savings (8).

Revenues raised from taxes can be used to promote the health of the population

- This tax could generate approximately US\$ 13 billion in annual tax revenues in the United States of America in 2016 (9).

- Based on 2014 data, a tax on sugary drinks of 1 yuan (US\$ 0.16) per litre in China would generate an estimated 73.6 billion yuan (US\$ 11.8 billion) in revenues (10).
- Revenue generated by these taxes could be spent on efforts to improve health care systems, encourage healthier diets, increase physical activity, or build capacity for effective tax administration, further increasing the value of this measure.

Low-income consumers and young people get the greatest health benefits from taxes

- In Mexico, a year after the introduction of a tax on sugary drinks, households with the fewest resources reduced their purchases of sugary drinks by 17%, compared to 12% for the general population (11).

To reduce over-consumption of sugars and halt the epidemic of obesity and diabetes, countries need comprehensive action plans that combine taxation, restriction of marketing of sugary products to children, and education.

OCDE (2016): Taxes on sugary drinks: Why do it?

Impost sobre Begudes Ensucrades Envasades

Objectiu: Reduir el consum de begudes ensucrades, establint un impost que incrementi el preu i redueixi la demanda

Dades sobre excés de pes:

	Espanya		Catalunya
	Població adulta ANIBES, 2016	Població infantil (6-9 anys) ALADINO, 2015	Població infantil (6-9 anys) ESCA, 2015
% Excès de pes	55,7%	41,3%	31,8%
% sobrepès	35,8%	23,2%	19,1%
%obesitat	19,9%	18,1%	12,6%

El consum regular de begudes ensucrades és un dels elements que més a contribuït al augment de la taxa d'obesitat (SEMFIC).

Una llauna pot aportar 37 gr. de sucre (9 terrossos de sucre) i el recomanat per l'OMS diàriament és 25gr.

El **10,6%** del nens **pren begudes ensucrades cada dia**

El **30%** dels **menors de 25 anys** pren begudes ensucrades **cada dia**

Problemàtica: l'obesitat a Catalunya

Prevalença de l'obesitat en la població de 6 a 12 anys, per classe social i sexe, i per nivell d'estudis de la mare i sexe. Catalunya, 2014-2015

Classe social segons l'ocupació								
Obesitat	Classe I		Classe II		Classe III		Total (6-12)	
	%	IC 95%	%	IC 95%	%	IC 95%	%	IC 95%
Nens	11,5%	(4,9-18,1)	6,3%	(1,2-11,4)	20,1%	(15,5-24,7)	15,5%	(12,2-18,8)
Nenes	4,7%	(0,6-8,8)	8,3%	(2,2-14,4)	11,5%	(7,8-15,2)	9,7%	(7,0-12,4)
Total	8,0%	(4,1-11,9)	7,2%	(3,3-11,1)	15,9%	(12,9-18,9)	12,6%	(10,5-14,7)
Nivell d'estudis de la mare								
Obesitat	Universitaris		Secundaris		Primaris i sense estudis		Total (6-12)	
	%	IC 95%	%	IC 95%	%	IC 95%	%	IC 95%
Nens	10,3%	(5,1-15,5)	16,0%	(11,8-20,2)	27,9%	(15,7-40,1)	15,5%	(12,2-18,8)
Nenes	3,3%	(0,3-6,3)	12,0%	(8,2-15,8)	15,1%	(5,4-24,8)	9,7%	(7,0-12,4)
Total	6,8%	(3,8-9,8)	14,1%	(11,0-17,2)	21,3%	(13,4-29,2)	12,6%	(10,5-14,7)

Font: Enquesta de salut de Catalunya 2014-2015. Departament de Salut.

El percentatge de població infantil amb obesitat:

- És més elevada en nens que en nenes
- És superior a les **classes socials més desfavorides**
- És superior a les famílies on la mare té estudis primaris o no en té.

Creació de l'IBEE

Llei 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals crea l'**Impost sobre begudes ensucrades envasades**

Entra en vigor l'**1 de maig de 2017**

Impost àmpliament **acceptat socialment**

Algunes crítiques:

- **No seria eficaç**, que existien altres mesures no fiscals més eficaces
- Tenia un caràcter **regressiu**
- Podia ser **discriminatori**

Principals elements tributaris

Fet imposable (Art. 72)

1 **Adquisició de BEE**, a títol gratuït o onerós, **pel contribuent**, per raó dels efectes que el consum d'aquestes begudes produeix en la població.

2. **Són begudes ensucrades les que contenen edulcorants calòrics afegits** com ara, entre altres, sucre, mel, fructosa, sacarosa, xarop de blat de moro, xarop d'erable, nèctar o xarop d'agave i xarop d'arròs.

3. Resten **subjectes** a l'impost:

- a) **Refrescos o sodes**: begudes sense alcohol de diferents sabors, amb gas o sense gas, preparades comercialment i que es venen en ampolles o llaunes, i també les que se subministren al consumidor per mitjà d'un sortidor.
- b) **Begudes de nèctar de fruites i sucs de fruites**.
- c) **Begudes esportives**: dissenyades per a ajudar els atletes a rehidratar-se, i també a reposar els electròlits, el sucre i altres nutrients.
- d) **Begudes de te i cafè**.
- e) **Begudes energètiques**: begudes carbonatades que contenen grans quantitats de cafeïna, sucre i altres ingredients, com vitamines, aminoàcids i estimulants a base d'herbes.
- f) **Llets endolcides**, begudes **alternatives de la llet**, **batuts** i begudes de **llet amb suc de fruita**.
- g) **Begudes vegetals**.
- h) **Aigües amb sabors**.

Principals elements tributaris

Contribuent (Art. 73)

1. És subjecte passiu, en qualitat de contribuent, **la persona física o jurídica que subministra la beguda ensucrada envasada al consumidor final** del producte.
2. El contribuent està **obligat a repercutir l'impost al consumidor final** de la beguda.

Substitut del contribuent (Art. 74)

És subjecte passiu, en qualitat de substitut del contribuent, **el distribuïdor** resident en territori **espanyol que subministra les begudes** ensucrades envasades **a l'establiment** que les posa a disposició del consumidor.

Si qui subministra les begudes i l'establiment que les posa a disposició del consumidor són la **mateixa persona**, s'entén que la seva relació amb l'Administració tributària és a títol **de contribuent** i no de substitut del contribuent.

Principals elements tributaris

Base imposable (Art. 75)

Quantitat en **litres de BBE** lliurada pel distribuïdor i adquirida pel contribuent.

Tipus de gravamen (Art. 76)

- a) **0,08 €/litre** per a begudes amb un contingut de sucre d'entre **5 i 8 grams per 100 mil·lilitres**.
- b) **0,12 €/litre** per a begudes amb un contingut de sucre **superior a 8 grams per 100 mil·lilitres**.

Preparats solubles i xarops concentrats preparats per a diluir: el tipus s'aplica a la beguda en base a la seva composició un cop es troba reconstituïda i preparada per ésser consumida

Exemples de IBEE per BEE amb 12 gr/100 mil:

Llauna: 0,04€
1 litre: 0,12€
2 litres: 0,24€
4 litres: 0,48€

Impacte de l'IBEE

Recaptació

▪ Recaptació 2017 (5 mesos):	22.667.470
▪ Recaptació 2018:	41.896.228
▪ Recaptació 2019 (Gener-Set):	24.164.995

Autoliquidacions

- Entorn de **450 autoliquidacions**
- Al voltant del 50% de la recaptació correspon a 5 autoliquidacions
- Al voltant del 70% de la recaptació correspon a 10 autoliquidacions

Impacte de l'IBEE

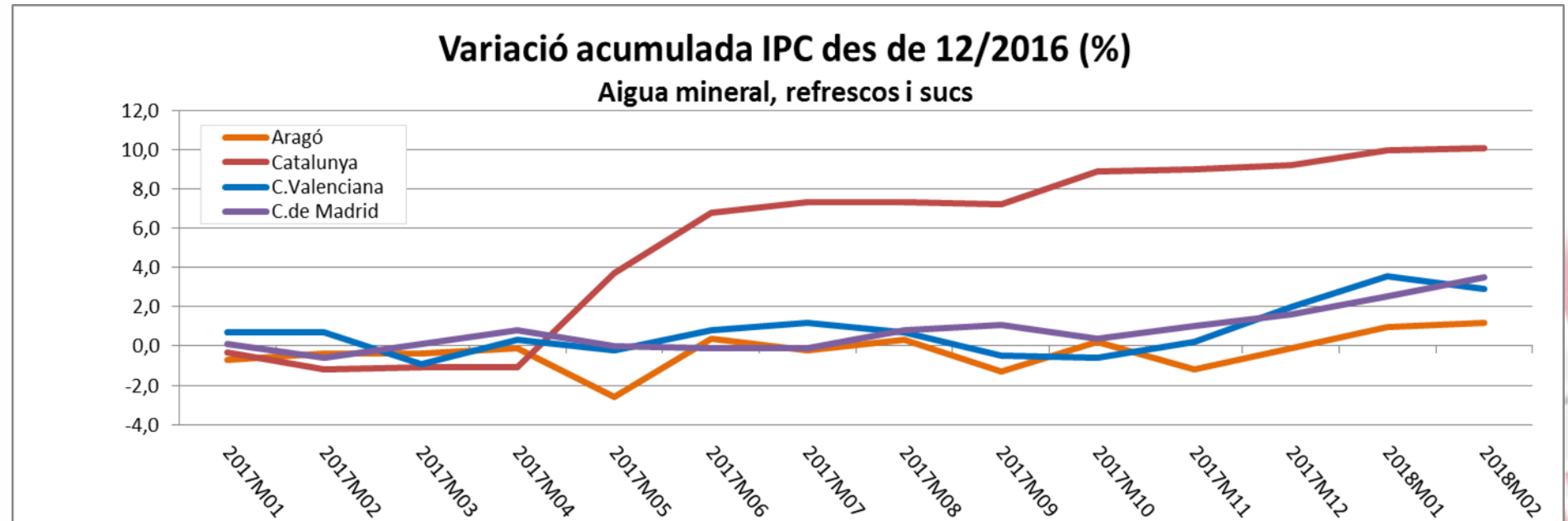
■ **Canvi de comportament dels fabricants:**

- **Acceleració de la reformulació** dels seus productes, cap a begudes amb menys contingut de sucre
- Les **grans marques** van anunciar un augment de les begudes amb menys contingut de sucre a partir de l'aplicació de l'impost
- Les **marques blanques** van anunciar que reduirien el contingut de sucre en els seus refrescos
- S'està fent un seguiment de la reducció de sucre a les begudes gravades, i s'ha detectat en alguns casos una **reducció important**

Impacte de l'IBEE

Increment diferencial en el preu:

- Catalunya és l'únic país que la llei obliga a repercutir l'impost al consumidor: **L'impost s'ha traslladat al preu**

Impacte de l'IBEE

Canvi de comportament dels consumidors:

Vall Castelló, J. López-Casasnovas, G. (2018) "Impact of SSB taxes on consumption" CRESWP#201810-110., analitzen els efectes de l'IBEE en les vendes i consum

Els resultats mostren:

- L'impost s'ha **traslladat al 100%** al preu final,
- una **reducció del 15,4% del consum** de begudes ensucrades respecte a la situació anterior de l'impost, fet que suposa la ingesta de **107 calores menys per persona i setmana** entre els seus consumidors.
- L'**impacte** de l'aplicació de l'impost és **més alt en**:
 - el cas dels **grans envasos**, on l'increment del preu es situa entorn al 20%,
 - en les **zones no turístiques** de Catalunya,
 - en las **zones amb un nivell superior d'incidència de les taxes d'obesitat**.

Impacte de l'IBEE

Canvi de comportament dels consumidors:

Mora T, Fichera E, G Lopez-Valcarcel B, Roche D (2019) “Do consumers respond to “sin taxes” heterogeneously? New evidence from the tax on sugary drinks using longitudinal scanner data” Working paper

Els resultats mostren:

- L'impost ha generat una reducció global del 2,2% del consum de sucre associat a les begudes ensucrades, el que suposa una reducció de 4 a 10 calories per persona i mes.
- La reducció del consum ha sigut més gran en les begudes més popular
- Hi ha hagut un efecte substitució cap a coles i begudes popular amb baix nivell de sucre

Conclusions

Després de més de dos anys des de l'entrada en vigor, la **valoració és molt positiva**, perquè:

1. S'ha **traslladat a preu**
2. Hi ha hagut un fort incentiu a **reformular les BEE** per part de la indústria
3. És constata una **reducció del consum** de les BEE
4. S'ha **aplicat amb èxit**, amb la col·laboració de tots els agents implicats (subjectes passius, ATC, DGTJ, àrea TIC, etc.), i **no és un impost fàcil**, per ser molt innovador, per les limitacions normatives que tenen els tributs propis, el número de SP, la definició dels elements tributaris, el nou aplicatiu informàtic.
5. És un impost **molt ben valorat per la societat**
6. **Se n'ha fet un seguiment per millorar-lo**, i en aquest sentit els estudis acadèmics són un pilar fonamental al contrastar el seu impacte i per tant, ajuden als responsables polítics a prendre decisions.

XXII

Jornades
ACEBA

2211

2019

Castell de Peralada

Girona

Salut
a totes les
polítiques

gràcies!

